

Lausunto

2.10.2020

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan eräiden tietojenluovutussäännösten muuttamisesta

Maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä asiantuntijalausuntoa otsikkoasiassa. Lausunnossa on tarkasteltu esitystä tietojen saamista ja luovuttamista sekä henkilötietojen suojaa koskevista näkökulmista keskittyen ainoastaan esityksessä ehdotettuihin muutoksiin. Oikeusministeriö on antanut lausunnon luonnoksesta asiaa koskevaksi hallituksen esitykseksi alkuvuodesta. Pääosin tuolloin lausunnossa esiin tuodut seikat on otettu esityksen jatkovalmistelussa huomioon. Toteamme nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen osalta kunnioittavasti seuraavaa.

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tietojen luovuttamista yhteismetsärekisteristä koskevia yhteismetsälain säännöksiä. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain sekä FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain säännöksiä, jotka koskevat EU-lainsäädännön täytäntöönpanon raportointia komissiolle. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettua lakia, metsästyslakia sekä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettua lakia siltä osin kuin niissä on säännöksiä, jotka koskevat henkilötietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla. Lisäksi Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettuun lakiin lisättäisiin säännös, joka mahdollistaa yhteismetsärekisterin tietojen luovutuksen suoramarkkinointia ja eräitä muita tarkoituksia varten.

Postiosoite Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Esityksen tavoitteena on selkeyttää yhteismetsälain tietojenluovutussäännöksiä henkilötietojen luovutuksen osalta. Samoin tavoitteena on päivittää ympäristöraportointiasetuksen mukaiseksi laittomia hakkuista koskevan kansallisen lainsäädännön säännökset, jotka koskevat EU-lainsäädännön toimeenpanon raportointia. Lisäksi tavoitteena on saattaa ajan tasalle Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettua lakia, metsästyslakia sekä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettua lakia koskevat säännökset siltä osin kuin ne liittyvät tiedonhallintalain teknisiä rajapintoja ja katseluyhteyksien avaamista koskeviin säännöksiin.

Edellä todetut tavoitteet ovat yleisesti ottaen kannatettavia, eikä niihin ole huomautettavaa.

4. lakiehdotus

Ruokaviraston tiedonsaantioikeus

Lakiehdotuksen 6 §:n 3 momentin mukaan Ruokavirastolla olisi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tiedot, jotka ovat välttämättömiä virastolle laissa säädettyjen tehtävien hoitamisessa. Perustuslakivaliokunta on arvioinut viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta ja kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen välttämättömyyteen. Viranomaisen tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttamismahdollisuus ovat voineet liittyä jonkin tarkoituksen kannalta "tarpeellisiin tietoihin", jos tarkoitetut tietosisällöt on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi. Jos taas tietosisältöjä ei ole samalla tavoin luetteloitu, sääntelyyn on pitänyt sisällyttää vaatimus "tietojen välttämättömyydestä" jonkin tarkoituksen kannalta (ks. esim. PeVL 17/2016 vp ja siinä viitatus lausunnot). Valiokunta ei kuitenkaan ole pitänyt hyvin väliä ja yksilöimättömiä tietojensaantioikeuksia perustuslain kannalta mahdollisina edes silloin, kun ne on sidottu välttämättömyyskriteeriin (esim. PeVL 4/2017 vp, PeVL 71/2014 vp, PeVL 62/2010 vp, ja PeVL 59/2010 vp).

Ehdotettu säännös on sinänsä asianmukaisesti kytketty välttämättömyyteen, jonkin tarkoituksen kannalta. Kiinnitämme kuitenkin huomioita siihen, että säännöksestä ei ollenkaan ilmene keneltä tietoja on oikeus saada taikka mihin tai ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus kohdistuu. Ottaen huomioon, että myös luovuttavien tietojen tarkoitus on määritelty viittamaalla Ruokavirastolle laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen, sääntely vaikuttaa kokonaisuutena ongelmallisen avoimelta, ottaen huomioon ne täsmällisyyden vaatimukset, joita perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään salassa pidettävien tietojen luovuttamiselle asettanut.

Tietojen luovuttamista koskeva sääntely

Lakiehdotuksen 13, 13 a, 13 b ja 13 d §:ssä ehdotetaan säädettäväksi tietojen luovuttamisesta ja sitä koskevasta menettelystä sekä tietojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avulla.

Lakiehdotuksen 13 a §:ssä olisivat säännökset tietojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamisesta yksityistä käyttötarkoitusta varten. Säännöksillä ehdotetaan poikettavaksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, jäljempänä *tiedonhallintalaki*) 24 §:n säännöksistä, jotka koskevat tietojen luovuttamista teknisen rajapinnan avulla muulle kuin viranomaiselle. Poikkeaminen koskisi erityisesti mainitun lain 22 §:ssä säädettyä edellytystä, jonka mukaan tietojen luovuttaminen teknisten rajapintojen avulla on toteutettava tietojärjestelmien välillä siten, että teknisesti varmistetaan luovutettavien tietojen tapauskohtainen tarpeellisuus tai välttämättömyys tietoja saavan viranomaisen tehtävien hoitamiseksi, jos luovutettavat tiedot ovat henkilötietoja tai salassa pidettäviä tietoja. Osin ehdotetaan poikettavan myös edellytyksestä, jonka mukaan tiedot luovuttavan viranomaisen on tarvittaessa varmistettava, että tietoja saava toimija noudattaa tietojen käsittelyssä tiedonhallintalaissa säädettyjä velvollisuuksia. Näiden sijasta laissa ehdotetaan säädettäväksi erinäisiä muita suojatoimia. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi katseluyhteyden avaamisesta samoin edellytyksin. Mainitusta asiasta ei ole yleislakitasoisia säännöksiä kuin viranomaisten välisiä tiedonluovutuksia varten.

Tältä osin on syytä todeta, että yleislaista poikkeamiselle tulisi olla painava ja erityinen syy. Poikkeaminen on tämän vuoksi myös perusteltava. Esityksessä on kuvattu runsassanaisesti niitä seikkoja, joiden vuoksi poikkeamisen yleislaista katsotaan olevan tarpeen. Käsityksemme mukaan esimerkiksi väestötietojen osalta ei ole katsottu tarpeelliseksi poiketa yleislaissa säädetyistä tiedon luovutustavoista, vaikka kyseisestä järjestelmästä luovutetaan vastaavalla tietoja myös hyvin monenlaisille toimijoille ja monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Lähtökohtaisesti poikkeamista yleislaissa säädetyistä ei voida pitää kannatettavana.

Säännösehdotusten osalta merkityksellistä on se, ettei niissä ole huomioitu suojatoimia, joilla varmistetaan säädettyä tiedonsaantioikeutta vastaava tietojen tapauskohtainen tarpeellisuus luovutettaessa tietoja teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla. Esimerkiksi lakiehdotuksen 9 §:n 3 momentin mukaan tietojen luovuttaminen on sallittua vain siltä osin kuin tiedot ovat tarpeellisia ilmoitettuun mainitun pykälän 1 ja 2 momentissa mainittuun käyttötarkoitukseen. Tietojen luovuttaminen ei ole sallittua sähköisen viestinnän avulla tapahtuvaan suoramarkkinointiin, elleivät sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 24 luvussa säädetyt edellytykset täyty.

Tietojen luovutusprosessiin voidaan yleislakien valossa tunnistaa liittyvän ainakin neljän tyypisiä oikeudellisia vaatimuksia, joita ovat:

- 1) luovutuksensaajan tiedonsaantioikeuden toteaminen;
- 2) teknisen tiedonsiirtorajapinnan tai katseluyhteyden avaamisedellytysten selvittäminen;
- 3) sen varmistaminen, että tietojen luovutuksessa, tässä tapauksessa siis teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla, siirtyvät vain todettua tiedonsaantioikeutta vastaavat tiedot; ja
- 4) sen varmistaminen, että luovutettavat tiedot ovat riittävällä tavalla suojattuja myös vastaanottajan hallussa.

Näin ollen on arvioitava riittävätkö erityislaissa ehdotetut suojatoimet turvaamaan sen, että tiedon luovutuksen lainmukaisuudesta varmistutaan riittävällä tavalla.

Perustuslakivaliokunta on arvioinut julkisen hallinnon tiedonhallintalaissa säädettyjä teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avaamisedellytyksiä lausunnossaan PeVL 73/2018 vp. Perustuslakivaliokunnan mielestä tekninen rajapinta oli sinällään tietoturallinen tapa siirtää tietoa sähköisessä muodossa. Henkilötietojen ja salassa pidettävien tietojen osalta olisi teknisesti varmistettava luovutettavien tietoa-aineistojen tapauskohtainen tarpeellisuus tai välttämättömyys tietoja saavan viranomaisen tehtävien hoitamiseksi. Perustuslakivaliokunnan lausunnon kohteena olleen tiedonhallintalakiehdotuksen 22 §:n mukaan velvollisuus luovuttaa tietoja tietojärjestelmien välillä teknisten rajapintojen avulla on rajattu säännöllisesti toistuvaan ja vakiosisältöiseen tietojen luovuttamiseen. Pykälän 2 momentin mukaan tietojen luovuttaminen teknisten rajapintojen avulla on toteutettava tietojärjestelmien välillä siten, että teknisesti varmistetaan luovutettavien tietojen tapauskohtainen tarpeellisuus tai välttämättömyys tietoja saavan viranomaisen tehtävien hoitamiseksi, jos luovutettavat tiedot ovat henkilötietoja tai salassa pidettäviä tietoja. Tiedonhallintalakiehdotuksen 24 §:ssä säädetään tietoa-aineistojen luovuttaminen teknisen rajapinnan avulla muille kuin viranomaisille 22 §:ssä säädetyin edellytyksin. Katseluyhteyttä koskevan 23 §:n mukaan edellytyksenä katseluyhteyden avaamiselle on, että katselumahdollisuus on rajattu vain tiedonsaantioikeuden mukaisiin tarpeellisiin tai välttämättömiin tietoihin ja tietojen hakemisen yhteydessä selvitetään tietojen käyttötarkoitus. Perustuslakivaliokunta painotti lausunnossaan säädetyt merkitystä ja katsoi, ettei arvioitavana olleessa esityksessä ehdotettu sääntely sovellu sellaiseen luovutukseen, jossa viranomaisen on arvioitava luovutettavan tiedon tapauskohtaista välttämättömyyttä. Valiokunnan mielestä sääntelyssä oli toteutettu riittävät suojatoimet näin rajattuun sääntelyyn (PeVL 73/2018 vp).

Nyt ehdotetussa sääntelyssä tietojen luovuttamisen hetkellä tapahtuvan tapauskohtaisen tarpeellisuuden varmistamisen sijaan suojatoimena tältä osin toimisivat etu- ja jälkikäteiset toimet. Näitä olisivat rekisteröintipäätökseen liitettävät ehdot, joiden mukaan luovutuksensaaja on velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle harjoittamansa elinkeinotoiminnan tai muun toiminnan lopettamisesta tai muusta seikasta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja. Rekisteröinti tulee lakiehdotuksen mukaan peruuttaa, jos luovutuksensaaja ei noudata rekisteröintipäätökseen liitettyjä ehtoja tai rajoituksia. Lisäksi pääsy maanomistajan tietoihin tulisi ilman eri päätöstä estää, jos metsäkeskuksella on syytä epäillä henkilötietojen käsittelyn perusteen olemassaoloa maanomistajalta saamansa ilmoituksen perusteella.

Esityksen perusteluissa katsotaan, että erona olisi myös se, että tekninen rajapinta tai katseluyhteys avattaisiin vasta sen jälkeen, kun kunkin maanomistajan osalta on tehty päätös henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä. Tämä tarkoittaa esityksen mukaan, että tekninen rajapinta ja katseluyhteys avataan vain niiden maanomistajien tietoihin, joiden osalta on tehty edellä mainittu päätös tai jos maanomistaja on itse antanut suostumuksen sähköisessä palvelussa. Käsityksemme mukaan kyse ei kuitenkaan ole merkityksellisestä erosta suhteessa yleislaissa säädettyyn. Julkisen hallinnon tiedonhallintalain mukaisen teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avaamisen edellytyksenä on aina, että tiedot saavalla toimijalla on erikseen laissa säädetty tiedonsaantioikeus ja oikeus käsitellä juuri niitä tietoja, joita aiotaan luovuttaa.

Suojatoimien riittävyyden arvioinnin tueksi ei vielä ole perustuslakivaliokunnan tulkintaa siitä, minkälaisten suojatoimet riittäisivät julkisten henkilötietojen luovuttamisen lainmukaisuudesta varmistumiseen silloin, jos asiasta säädetään yleislaista poiketen erityislaissa. Huomionarvioista kuitenkin on, että tiedonhallintalaissa säädettyjen suojatoimien riittävyyttä on arvoitu perustuslakivaliokunnassa siten, että ne riittävät myös silloin kun luovutettavana on salassapidettäviä tietoja tai arkaluonteisia henkilötietoja. Metsätietolain nojalla ei kuitenkaan ehdoteta luovutettavaksi salassapidettäviä tai arkaluonteisia tietoja. Johtoa asiassa voitaneen hakea myös perustuslakivaliokunnan tietopalveluja koskevasta lausuntokäytännöstä. Tätä käytäntöä on kuvattu tässä lausunnossa jäljempänä.

Osa suojatoimena esitetyistä edellytyksistä kytkeytyy ehdotettuun 13 §:ään, jossa säädettäisiin tietojen luovuttamiseen liittyvästä menettelystä. Ehdotettu sääntely näyttäytyy osin päällekkäisenä yleislaissa säädetyn kanssa, kuten viittaus julkisuuslain 16 §:n 3 momenttiin. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi, että mainitun lain 13 §:n 2 momentissa säädetyn lisäksi tietojen luovuttamista koskevaan hakemukseen on liitettävä selvitys tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamisesta, jos tiedot talletetaan luovutuksensaajan henkilörekisteriin kestoaltaan pitempiaikaista käyttötarkeitua varten. Esityksen mukaan luovutuksensaajan tulisi selvittää metsäkeskukselle, miten se toteuttaa sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan. Selvityksessä tulisi esityksen mukaan tehdä

selkoa muun muassa organisatorisista ja teknisistä toimista henkilötietojen lainmukaisen käsittelyn varmistamiseksi mukaan lukien tarpeellisuusvaatimuksen täyttyminen. Vaatimus yleisen tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa tarkoitetun selvityksen toimittamisesta vaikuttaisi kiinnittyvän lähinnä sen varmistamiseen, että luovutettavat tiedot ovat riittävällä tavalla suojattuja ja niitä käsitellään asianmukaisesti myös vastaanottajan hallussa.

Tältä osin on syytä huomata, että mainitussa yleisen tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa säädetään rekisterinpitäjän yleisestä velvollisuudesta toteuttaa sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuoja henkilötietojen käsittelyssä. Sen mukaan rekisterinpitäjän on esimerkiksi toteutettava asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla varmistetaan, että oletusarvoisesti käsitellään vain käsittelyn kunkin erityisen tarkoituksen kannalta tarpeellisia henkilötietoja. Artiklassa ei aseteta velvollisuutta laatia erillistä selvitystä siinä säädettyjen velvollisuuksien toteuttamisesta. Mainittuun artiklaan ei sisälly käsityksemme mukaan kansallista sääntelyliikkumavaraa. Perustuslakivaliokunta on todennut henkilötietojen suojaa ja käsittelyä koskevan sääntelyn osalta, että sääntelyn selkeyden vuoksi kansallisen erityislainsäädännön säätämiseen tulee suhtautua pidättyvästi ja rajata sellaisen säätäminen vain välttämättömään tietosuoja-asetuksen antaman kansallisen liikkumavaran puitteissa (PeVL 14/2018 vp).

Lakiehdotuksen 13 §:n mukaan kyseinen selvitys olisi toimitettava julkisuuslain 13 §:n 2 momentissa säädetyn selvityksen lisäksi. Mainitun julkisuuslain lainkohdan mukaan pyydettäessä saada tieto viranomaisen henkilörekisteristä tiedon pyytäjän on, jollei erikseen toisin säädetä, ilmoitettava tietojen käyttötarkoitus sekä muut tietojen luovuttamisen edellytysten selvittämiseksi tarpeelliset seikat sekä tarvittaessa tiedot siitä, miten tietojen suojaus on tarkoitus järjestää. Epäselväksi jää, mitä tietoja 13 §:n 2 momentin nojalla toimitettaisiin tämän 25 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamisesta koskevan selvityksen lisäksi.

Edellä esitetyt näkökohdat huomioiden esitetty sääntelyratkaisu ei näyttäydy täysin ongelmattomana.

Ehdotettu 13 a §:n sääntely soveltuisi teknisen rajapinnan lisäksi myös katseluoikeuden perustamiseen. Tiedonhallintalaki ei mahdollista katseluyhteyden perustamista yksityiselle toimijalle viranomaisen järjestelmään. Katseluyhteydellä tarkoitetaan tietojärjestelmään toteutettua tietoaaineistojen katselun mahdollistavaa rajattua näkymää. Tiedonhallintalain nojalla katseluyhteys voidaan avata vain toiselle viranomaiselle. Tällöin pelkästään tiedonsaantioikeus ei vielä riitä katseluyhteyden avaamiseen, vaan tämän lisäksi tarvitaan tietojärjestelmiin liittyviä suojatoimia, jotta katseluyhteyksiä ei käytettäisi tarpeettomaan tiedonhankintaan ja estetään lainvastainen tietojen käsittely.

Tiedonhallintalaissa katseluyhteyden avaamisen edellytyksenä katseluyhteyden avaamiselle on, että katselumahdollisuus on rajattu vain yksittäisiin hakuihin, jotka voivat kohdistua tiedonsaantioikeuden mukaisesti tarpeellisiin tai välttämättömiin tietoihin sekä se, että tietojen hakemisen yhteydessä selvitetään tietojen käyttötarkoitus. Lisäksi on noudettava mainitun lain 4 luvussa säädettyjä tietoturvaa

koskevia edellytyksiä ja viranomaisen on toteutettava katseluyhteys siten, että katseluyhteyden mahdollistava tietojärjestelmä tunnistaa automaattisesti poikkeavan tietojen hakemisen.

Viimeiseksi mainitun säännöksen tarkoituksena on tiedonhallintalakia koskevan hallituksen esityksen HE 248/2018 vp mukaan varmistaa, että katseluyhteyksiin olisi toteutettu riittävät kontrollit, joilla estetään massamuotoinen tietojen hakeminen toisen viranomaisen tietovarannosta. Kontrolli olisi toteutettava siten, että yhteyden mahdollistavan tietojärjestelmän olisi mahdollista tunnistaa poikkeukselliset tietohaut esimerkiksi tietyn rekisteröidyn tietoihin tai tietyn käyttäjän poikkeavat tietohaut niiden lukumäärän perusteella. Näillä kontroleilla estettäisiin tai rajoitettiin niitä tilanteita, joissa tietoja esimerkiksi urkittaisiin katseluyhteyden avulla perusteettomasti. Tällöin haun mahdollistava tietojärjestelmä voisi lähettää esimerkiksi pääkäyttäjälle tiedon poikkeavista hauista, jotta pääkäyttäjä voisi ryhtyä selvittämään massahaun syytä. Tämä osaltaan estäisi sen, ettei hakuja voida tehdä automaattisesti esimerkiksi hakurobotin avulla (HE 248/2018 vp).

Koska yleislakilaki mahdollistaa katseluyhteyden vain viranomaisten välillä, tulee katseluyhteyden mahdollistavista yleiseen käyttöön tarkoitettuista tietopalveluista tarvittaessa säätää erikseen. Järjestelyn asianmukaisuutta arvioitaessa voitaneen edellä kuvattujen viranomista koskevien edellytysten lisäksi hakea johtoa siitä, että perustuslakivaliokunta on pitänyt henkilötietojen julkistamista perustuslain puitteissa mahdollisena toteuttaa julkisena tietopalveluna, jos sille on oikeusturvan takeiden ja perusoikeusjärjestelmän tavoitteiden kannalta hyväksyttävät perusteet (PeVL 2/2017 vp, PeVL 65/2014 vp, PeVL 32/2008 vp). Lisäksi valiokunta on katsonut, että yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta on olennaista, että tietoverkkoon sijoitettavasta henkilörekisteristä tietoja ei voida hakea erilaisina massahakuina, vaan esimerkiksi ainoastaan yksittäisinä hakuina (PeVL 2/2017 vp, PeVL 32/2008 vp).

Erityisesti katseluyhteyden osalta ehdotetut suojatoimet vaikuttavat poikkeavan olennaisestikin edellä todetusta, mikä herättää kysymyksen sääntelyn osuvuudesta ja riittävydestä erityisesti näiltä osin. Myöskään se, miksi tietoja ylipäättään tulisi luovuttaa katseluyhteyden avulla ei käy esityksestä kovin selvästi ilmi.

Henkilötietojen suojan kannalta jonkin verran ongelmalliselta vaikuttaa se, että henkilötietojen luovutuksen lainmukaisuudesta ei pystytä varmistumaan tietoja luovutettaessa, vaan suojatoimet painottuvat osin vasta tietojen luovuttamisen jälkeiseen aikaan. Ottaen kuitenkin huomioon luovuttavien tietojen luonne, luovutuksen tarkoitus ja ehdotetut muut suojatoimet, ehdotettua sääntelyä ei voitane tässä nimenomaisessa yksittäistapauksessa pitää kokonaisuutena arvioiden rajapintaluovutusten osalta yksiselitteisen riittämättömänä. Useista suojatoimista huolimatta merkitystä vailla ei kuitenkaan ole se, että sääntelyssä ehdotetaan poikettavaksi eräästä keskeisestä yleislaissa säädetyistä edellytyksestä, jonka avulla pyritään varmistumaan henkilötietojen luovuttamisen lainmukaisuudesta käytännön tasolla.

Lakiehdotuksen 13 d §:ssä säädettäisiin tietojen luovutuksesta teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamisesta viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle. Säännöksen mukaan tietoja voidaan luovuttaa viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle teknisen rajapinnan avulla tai avata niihin katseluyhteys, jos julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 22 ja 23 §:ssä ja tämän lain 13 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät. Teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avaamista koskevaan päätökseen tulee liittää ehto, jonka mukaan luovutuksensaaja on velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle sellaisesta toimintaansa koskevasta muutoksesta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja.

Esityksessä ei ole perusteltu miksi viranomaisten osalta katsotaan edelleen tarpeelliseksi säätää mainituista lisävaatimuksista yleislaissa säädettyyn nähden. Lähtökohtaisesti yleislaista ei tulisi poiketa, vaan lainsäädäntö tulisi pyrkiä säilyttämään selkeänä, jotta voitaisiin estää sääntelyn hajautumista ja monimutkaistumista.

LsN Virpi Korhonen

LsN Tanja Jaatinen